

következtében szerdán, 30-án délután 5 órakor a főnökegyesület és a szakszervezet megbízottai újból tanácskozársra ülnek össze.

A hangulat, kedvező és nem lehetetlen, hogy pénteken, mire a nemzetgyűlés összeül, a régen nélkülözött fővárosi napilapok megjelennek.

A belga miniszterek tárgyalásai Poincaréval

Páris, április 29. Theunis és Hymans belga minisztereknek Poincaréval folytatott tárgyalásairól az *Echo de Paris* azt írja, hogy valószínűleg a jóvátételi bizottság kedden hozandó döntésével kapcsolatban szó lehetett a londoni, római és brüsszeli kormányok közvetlen tárgyalásainak azonnali megkezdéséről. Ambár Poincaré ragaszkodik álláspontjához és nem akar végleges kötelezettségeit vállalni, míg nem kap teljes felvilágosítást arról, hogy a jóvátételi bizottság mibe kezd bele, magától értetődik mégis, hogy a felvilágosító eszmecsere nem háritja el magától.

Páris, április 29. A *Petit Parisien* a belga miniszterelnöknek Poincaréval való tegnapi tárgyalásáról a következőket írja:

Az értekezlet arra az egységes nézetre jutott, hogy a jóvátételi bizottságnak engedik át mindazokat az intézkedéseket, amelyek a jóvátételi terv keresztültvitelét lehetővé tennék. Elhatározták az értekezlet azt is, hogy a Ruhr-vidék gazdasági kiürítése semmiképpen sem vonhatja maga után a francia és belga csapatok visszavonását; egy meghatározott kontingens mindaddig a Ruhr-vidéken marad, míg Németország kötelezettségeit nem teljesíti. Megegyezés jött létre arra is, hogy a birodalom gazdasági egységének a szakértői terv szerint való keresztültvitelének kezdete után a francia-belga vasut-igazgatásra nézve is megállapodás fog létrejönni. Megegyeztek a miniszterek abban is, hogy a Rajna és a Ruhrvidéki francia megszálló kontingens biztosítására, abban az esetben, ha a vasut-hálózat igazgatása a németek kezére átmegy, először meg kell tenni a szükséges intézkedéseket. A *Petit Parisien* úgy tudja, hogy az értekezleten a szövetségi adósságok kérdését nem érintették.

Páris, április 29. Az *Echo de Paris* a tegnapi francia-belga értekezletről azt írja, hogy a déli-élelőtti megbeszéléseken a Ruhrvidéki politikáról általánosságban volt szó, míg délután a szakértők jelenlétében egyes külön kérdéseket vitattak meg. A *Newyork Herald* szerint tegnap két határozatot hoztak:

1. Meg kell kísérelni azoknak a rendszabályoknak megállapítását, amelyeket a németek mulasztása esetén a szövetségeseknek együttesen kell végrehajtani. 2. Belgium és Francia-

ország bennmaradnak a Ruhrvidéken, míg a Dewes-féle tervezet kielégítően nem működik. Hir szerint Theunis Macdonalddal folytatandó tanácskozásán ezt a megállapodást fogja az angol-francia ántant helyreállításának alapjaként képviselni.

A belga miniszterek hazaérkezése.

Brüsszel, április 29. Theunis és Hymans miniszterek visszaférkezésük után kijelentették, hogy Poincaréval való eszmecsere igen nagy meglepéssel töltötte el őket. Az *Ételle Belge* kijelenti, hogy a miniszterek benyomásai a leg-összintébben optimisták.

Poincaré Londonba utazik.

London, május 29. A *Chicago Tribune* úgy tudja, hogy Poincaré a jövő héten Macdonalddal való tanácskozás végett Londonba utazik. Az érintkezésnek ez a feltétele előjátéka, volna az általános szövetségi értekezletnek.

A német kormány elfogadja a szakértői jelentést.

London, április 29. A *Times* berlini tudósítója írja, hogy német tagoknak a különböző bizottságokba való kinevezése új lépésnek tekintendő a szakértői jelentés betű- és értelemszerű elfogadásának irányában. Nem igen lehet kétség aziránt, hogy a német kormány elhatározta a jelentésnek egészben való elfogadását és nem tesz más fenntartást, mint amilyen magából a jelentésből származik.

Moltke szobrának fölavatása Halleban.

Berlin, április 29. Május 4-én, a francia választások napján Halleban ünnepélyesen fölavatják Moltke szobrát, mely alkalommal nemcsak Ludendorff, hanem Hindenburg is megígérte megjelenését. Az a cél, hogy a legnagyobb nacionalista ünnepeket rendezzék, amilyenre a háború óta nem volt példa. Mintegy 75.000 jobboldali résztvevőre számítanak. A birodalom minden részéből 68 expresszvonaton szállítják majd a pártíveket Halleba. A szobor felavatása után körmenetet rendeznek a városban.

A hallei kommunista munkásság ellentétére készül.

A földbér, a gázgyár, a városi üzemek és a kereskedelmi iskola államosítása.

A szerdai közgyűlés előkészítése.

Szeged, április 29. (Saját tudósítónktól.) A szerdai közgyűlés tárgysorozata — néhány érdekesebb pont leszámításával — meglehetősen rövid és szűrke lesz. Az előkészítő tanácsülésen nagyon gyorsan végzett a tanács, igaz ugyan, hogy a polgármester siettetett kissé a tárgyalás menetét és nem igen engedte a viták elszélesítését.

A tárgysorozat érdekesebb pontjai közé tartozik az a három pontból álló indítvány, amit Wimmer Fülöp jegyzett be. Az első pontban azt indítványozza Wimmer Fülöp, hogy a közgyűlés utasítsa a tanácsot, hogy az esedékes földbéréket a jövőben minden engedmény nélkül, a teljes buzaparítás alapján szedje be a földbérlektől. A tanács a polgármester kívánsága szerint úgy határozott, hogy ezt az indítványt pártolójával javaslatot terjeszti a közgyűlés elé.

Az indítvány második pontja a gázgyár megváltási pörére vonatkozik. Küldjön ki a közgyűlés a polgármester személyes elnökletével egyes bizottságot, hogy az megtárgyalja a gázgyár megváltási pörének eshetőségeit, foglaljon állást a város követendő magatartása ügyében és terjesszen javaslatot a tanács elé. A egyes bizottság a törvényhatóság jogügyi bizottságából és a kereskedelmi és iparkamara által delegálandó kereskedőkből és iparosokból állna. A tanács ezt az indítványt is pártolja.

Az indítvány harmadik részében Wimmer Fülöp a városi üzemek igazgatósági üléseinek nyilvánosságával foglalkozik. Mondja ki a köz-

gyűlés, hogy a központi üzemigazgatóság ülései nyilvánosak, az elnök azonban az üzleti titkok tárgyalásáról kirekesztheti a nyilvánosságot. Ezenkívül a tanács három hónaponként terjeszsen az üzemekről jelentést a közgyűlés elé.

— Ezt nem lehet elfogadni — mondta a polgármester —, mert majdnem mindig megtörténik, hogy olyan ügyek kerülnek az igazgatósági üléseken szóba, amelyeknek nyilvánosságra hozatala a város érdekeit sértené. A nyilvánosságot egyébként kellőképpen képviseli az a négy városatya, akit a közgyűlés delegált az igazgatóságba. Ami pedig a negyedévenkénti jelentéseket illeti, arra nincs szükség, hiszen a tanács az üzemek zárszámadását minden évben betérjeszti.

— De kérem, talán... mondott volna valamit Balogh Károly, azonban a polgármester félbeszakította.

— Gyerünk tovább, minek az a sok beszéd. Balogh Károly később csak elmondta, amit el akart mondani. Azt javasolta, hogy az igazgatóság elnöke az üléseken történekről esetenként kiadandó kommunikéval tájékoztassa a nyilvánosságot.

— Kommuniké adok én, ha ke kell — mondotta rá a polgármester.

Ezzel Wimmer Fülöp harmas indítványát előkészítette a tanácsa.

A tárgysorozat másik érdekesebb pontja a városi női felsőkereskedelmi iskola államosításának az ügye. Ismeretes, hogy néhány hó-

nappal ezelőtt az iskola tanárai beadványt intéztek a város hatóságához és azt kérték, hogy a város intezzen felterjesztést a kormányhoz és kérje az iskola államosítását. A kérdést a polgármester annakidején a kereskedelmi iskola igazgató-tanácsa elé terjesztette, amely — a polgármester javaslatára — kimondta, hogy nem tartja kívánatosnak az iskola államosítását. Gadl Endre kulturatanácsnok azonban nem osztozik az igazgató-tanács felfogásában. Az előkészítő tanácsülésen ismét betérjesztette az államosításra vonatkozó javaslatot és azt azzal indokolta, hogy a kormány a szanalási törvények alapján nagyon redukálja majd az iskola államsegélyét és így az intézet fenntartása a következő évben legalább 300 millió koronába fog kerülni.

A kulturszenátor javaslatával szemben a polgármester arra hivatkozott, hogy az intézet, amelynek fúosztályát már megszüntették, egyike a legnívósabb magyar iskoláknak és eddig még csak dicsőséget jelentett a város számára. Az államosítás esetleg veszélyeztetné az iskola hírét. A tanács többsége azonban az államosítás mellett foglalt állást — egyedül Turóczy Mihály szavazott a polgármesterrel — és úgy határozott, hogy a kulturszenátor javaslatát a közgyűlés elé terjeszti, habár nem igen hiszi, hogy a kormány elvállalja majd az iskola fenntartását. — Meg kell próbálni — volt a többség véleménye.

A tárgysorozat harmadik érdekes tárgya a tanítványválasztások rég óta vajudó ügye lesz. A kultuszminiszter ugyanis rendeletet adott ki, amely szerint a községi tanítói állások betöltésénél a B-listás és menekült tanítóknak elsőbbségi joguk van más, közönséges pályázóval szemben. A tanítványválasztás módját törvény szabályozza. A törvény szerint pedig a községi tanítókat titkos szavazással az iskolaszék választja. A tanács így a miniszteri rendeletben nem csak a város autonómiájának a megsértését, hanem törvénysértést is lát, ezért tiltakozó javaslatot visz a közgyűlés elé. Változtatassa meg a törvényhozással a miniszter előbb az alaptörvényt, ruháztassa a községi tanítók kinevezési jogát a polgármesterre, vagy a tanácsra, akkor lehet szó elsőbbségi jogokról, de amíg szavazással választják a tanítókat, elsőbbségi jogokról beszélni sem lehet, mert az iskolaszék minden tagja lelkiismerete szerint szavaz. A tanács ilyen értelmű föllirati javaslatot terjeszt elő a szerdai közgyűlésen.

A tárgysorozat apróbb pontjai közül megemlíthető, hogy több bizottsági tag indítványt terjesztett be a Nemzeti Bank részvényeinek jegyzése ügyében. A tanács — mint ismeretes — ötven részvény jegyzését már hétfőn elhatározta. A 46-osok emlékoszlopának költségeihez tízmillió korona városi segély kiutalását javasolja a tanács.

Más érdekesebb kérdés nem is akadt az előkészítő ülésen.

A csehek angol kölcsöne.

Prága, április 29. A Csehszlovák Szlovo jelentése szerint a cseh-szlovák kormány tárgyalásokat folytat az 1923. évben lekötött angol kölcsön hátralévő összegének felvételéről. A lekötött 10 millió fontból Csehország eddig csak hatmilliót vett fel, a hátralévő négy milliót, amely már korábban esedékes volt, csak akkor vehette fel, ha azok a kikötések, amelyeket a kormány a magyar kölcsön ügyében felvetett, a második angol kölcsön-részletet biztosítják. Minthogy a magyar kölcsönre vonatkozólag az egyezmények aláírása már megtörtént, nincs akadálya annak, hogy a kölcsönt folyósító angol cég és a cseh-szlovák állam közötti tárgyalások eredménnyel járjanak.

Elmarad

a prágai kisebbségi konferencia.

Prága, április 28. A Bohémár úgy értesül, hogy a Radics által javaslatba hozott prágai kisebbségi konferencián, amelyen a Közép-európa összes kisebbségei részt vettek volna, elmarad. Radics ugyanis az értekezlet megtartását ahhoz a feltételhez kötötte, hogy a Közép-európa legerősebb kisebbsége többségben legyen. Ezt azonban nem lehetett biztosítani, mivel a csehországi szociáldemokrata és keresztényszocialista párt az értekezlet ellen foglalt állást.